

Tehnička realizacija: *Igor Šokota*
Zoran Begović
 Majstori scene: *Saško Krstev*
Zvezdan Čaflejčić
 Umjetnički direktor: *Predrag Stojmenović*
 Realizator programa: *Goran Maksimović*
 Upravnik: *Vladimir Mijović*

LEKCIJA

Napisana je 1950. Gocene, a danas je jedan od najvišeigranih komada u svetu.

Kao avangardni autor koji odlučno okreće leđa priznatom pozorištu, Jonesko beži od realizma i psihologizma.

Apsurd i komika ostaju i dalje igraju značajnu ulogu. Perverzne reči pedagoga izazivaju bolove kod Učenice; reči vode u grobnicu, pošto se Lekcija završava ubistvom.

Dijalog se jednovremeno odvija u dvostrukom registru: lunkastu literaturu teksta prate određena sazvučja, aritmetika i filologija služe kao odušak pohotljivosti i volji za moći, koji će dostići vrhunac u jednom ubistvu i orgazmu.

Jonesko beži od logike; on okreće leđa psihologiji da bi što bolje zasmjejavao.

Jonesko voli isto tako da da slobodnog maha svojoj sklonosti ka огромном i smešnom preterivanju.

On prelazi na crni humor: Profesor čini ubistva dnevno, a, paradoksalno, Služavki preporučuje da pažljivo postupa sa lešom koji odnosi.

Jonesko se oduševljava logikom svaki put kada ona može da zabavi i da čudi.

U ovom ispreturnom svetu, najjednostavnija stvar i najsloženija postaju podjednako moguće. Profesor bezpogovorno tvrdi da treba znati oduzimati t.j. razdvajati i rasturati, jer je u tome progres, civilizacija, nauka i filozofija.

Upravo to da profesor zastupa tu teoriju, odražava Joneskovu borbu protiv svake vrste autoriteta.

Dure Salaja 6/1 tel.3243-643

EŽEN JONESKO LEKCIJA

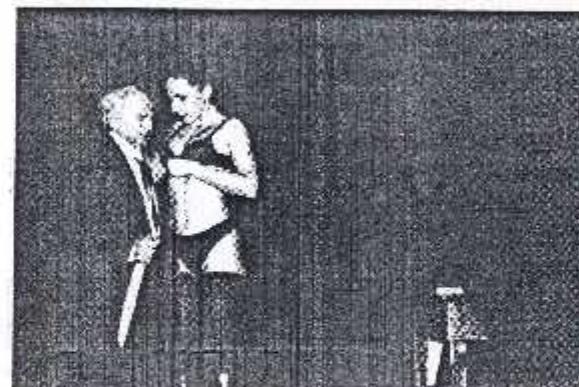
*Mihajlo Bata Paskaljević, Sandra Nogić,
 Vesna Paštrović
 Režija: Milorad Milinković*

Jonesko

Voleo je da priča o sebi, da prepričava svaj život, a često i da protivreći rečenicom. Ežen Jonesko je rođen 26. novembra 1909. godine u Rumuniji u provincijском gradiću Slatina, pedesetak kilometara od Bukurešta. Otac, takođe Ežen bio je diplomirani pravnik i dve godine kasnije odlazi sa parodicom u Pariz, gde namjerava da brani doktorat. Maja 1922. Ežen se vraća u Bukurešt, gde počinje pravoslavnu gimnaziju Sveti sava. Posebno se ističe u književnosti između 1927. i 1928. godine napušta očev dom. Prema majci gaji osećanje nežnosti, a prema ocu osećanje mržnje, zrog grabosti i nerazumevanja. Navod čak da je pisao pamflete protiv njegove zemlje. 1982. godine Jonesko izjavljuje: "Dok sam bio mlađ obožavao sam da raskrinkam velikane i institucije". Pobuna pomešana sa prkosom nepresudljivo izbjiga iz njegovih komada i uvek je usmerena protiv konformista svih vrsta, protiv autoriteta različitih vidova: recimo protiv Profesora u drami Lekcija. Jonesko pišući svoje komade, da bi stimulisao kreativnost, crpi iz svih potencijala, iz preživljenog, književnog i mističnog iskustva. U njegovom delu ima naivnosti svojstvene deci. 1928. godine stupa na književnu scenu. Saradnik je Zodijaka i časopisa Bilete de papagali. Tri godine kasnije objavljuje knjižicu sihova pod naslovom Elegija za sićušni bića. Njegova mladalačka poezija odiše jednostavnosću i čistotom. Jonesko aktivno saraduje sa mnogim časopismima, redovno studira francuski jezik i 1934. godine završava studije. 1934. godine Jonesko objavljuje delo "NF" u kome je ispoljen bartovnički stav prema ocu i profesoru, estet je i koje mu donosi nagradu. Kraljevske izdavačke fondacije. Joneskova imenica je iznenadi publiku da istaće Sokantnu, nembično, očiglednu je u snjiz "Ne", kao i sklorosti ka ispovedanju. U komadu "Žive dužnos" Jonesko istarivačuje logiku kontraktornosti i u toj perspektivi lagano postaje konično, a komično tragično. U trećem polugodištu koji nosi naslov "Detelini sa ženit lista", Jonesko se predstavlja kao veoma vesati satiričar.

EŽEN JONESKO

LEKCIJA

*Mihajlo Bata Paskaljević Sandra Nogić,
Vesna Paštrović*

Režija:
Milorad Milinković

1945. godine Jonesko odlazi u Pariz i 1949. godine piše "Čelavu pevačicu". Ovaj komad će postići rekord u izvođenju više od 10 000 predstava od 1957. do 1987. godine. Komad "Čelava pevačica" zajedno sa komadom "Lekcija" predstavljaju odlučujući zaokret u istoriji novog pozorišta. "Čelava pevačica", "Stolice", "Nosorog" za Joneska predstavlja bogatu polje inspiracije na kome se plove razmišljanja o dramaturgiji, o tradiciji i o mogućim inovacijama. U komadu Pastirov kameleon ili Pariska improvizacija okuplja svoja tri kritičara i izvrgava ih podsmehu. Od komada Neplačeni ubica (1959) i Nosorog (1960) komada čvršće strukture, i manje provokativnih od prethodnih, stav kritičara se osetno menjaj. Neki od njih, čija je osobina protivrečnost, odjednom počinju da žale za parodijskim i subverzivnim duhom prvih komada. Svoj zaokret Jonesko najavljuje 1956., kada na veliko iznenadjenje pristupa "avangarde", izjavljuje da se vraća "klasicizmu". S komadima Neplačeni ubica, Nosorog, Vazdušni pešak i Kralj umire, dramski pisac se sve više udaljava od sveta jednodimenzionalnih često karikaturalnih bića lišenih psihološke dubine. 1959. i 1962. izvode se "Scena učetvoro" i "Ludilo udvoje". Jonesko raspravlja o društvenim i političkim pitanjima u komedijama Neplačeni ubica, Nosoro, Žed i Glad, Mašakrarije, Makbet i Kakav kupljerej! Jonesko želi da se obrađuna sa sveukupnim zlom ovog sveta. Komadi Žrtve dužnosti, Stolice, Atredaj ili kako ga se otvaraštiti i ustroju duhoku vezu koja postoji između proživljenog iskustva i stvaralačkog ja. Tekstovi koji omogućavaju da se stekne uvid u njegov anatanijski svet su Dnevnik u miru i miru, sadaštva prošlosti. Proša i sadašnjost. Otkrića. Čovек pod znakom pitanja. Secanja na nedavni susret, sprediamo traganje. Od 1981. godine, osim objavljuvanja "Putovanja u svet mrtvih" ne piše više komade, već se posvećuje slikarstvu.